

NOB-9/2011.
(NOB-9/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2011. május 10-én, kedden, 14 óra 10 perckor
az Országház földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<u>Napirendi javaslat</u>	3
<u>Az ülés résztvevői</u>	4
<u>Elnöki megnyitó</u>	5
<u>A napirend elfogadása</u>	5
<u>Határon átnyúló magyar-magyar gazdasági kapcsolatok - Előadó: Szakáli István Lóránd főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium, Kárpát-medencei térség gazdaságfejlesztési főosztály) és Fekete Katalin főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, területi közigazgatás-fejlesztési főosztály)</u>	5
<u>Szakáli István Lóránd (Nemzetgazdasági Minisztérium Kárpát-medencei térség gazdaságfejlesztési főosztály) tájékoztatása</u>	5
<u>Fekete Katalin (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, területi közigazgatás-fejlesztési főosztály) tájékoztatása</u>	9
<u>Kérdések, válaszok</u>	11
<u>Egyebek</u>	17

Napirendi javaslat

1. Határon átnyúló magyar-magyar gazdasági kapcsolatok

Előadó:

Szakáli István Lóránd, a Nemzetgazdasági Minisztérium Kárpát-medencei térség gazdaságfejlesztési főosztályának vezetője

Fekete Katalin, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium területi közigazgatásfejlesztési főosztályának helyettes vezetője

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Potápi Árpád János** (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Szili Katalin (független), a bizottság alelnöke

Ékes Ilona (Fidesz)

Dr. Hoppál Péter (Fidesz)

Kószegi Zoltán (Fidesz)

Révész Máriusz (Fidesz)

Szávay István (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) Potápi Árpád Jánosnak (Fidesz)

Révész Máriusz (Fidesz) távolléte idejére dr. Hoppál Péternek (Fidesz)

Kalmár Ferenc András (KDNP) Révész Máriusznak (Fidesz)

Dr. Stágel Bence (KDNP) Ékes Ilonának (Fidesz)

A meghívottak részéről

Hozzászólók

Szakáli István Lóránd főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium,
Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési főosztály)

Fekete Katalin főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium területi közigazgatás-fejlesztési főosztály)

Megjelent

Pirikné Szabó Judit, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
nemzetpolitikai államtitkárságának főosztályvezetője

(Az ülés kezdetének időpontja: 14 óra 10 perc)

Elnöki megnyitó

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Vendégeink! Sok szeretettel köszöntöm önöket mai bizottsági ülésünkön.

A jegyzőkönyv számára szeretném elmondani a helyettesítéseket: én helyettesítem dr. Kovács Ferenc alelnök urat, Ékes Ilona képviselő asszony helyettesíti dr. Stágel Bence képviselő urat, dr. Hoppál Péter képviselő úr Révész Máriusz képviselő urat. Megállapítom, hogy a határozatképesség megvan.

A napirend elfogadása

A mai bizottsági ülés javaslatát képviselőtársaim megkapták. Megkérdezem, van-e ezzel kapcsolatosan észrevétel? (*Szávay István jelentkezik.*) Egyebekben vagy most kívánja elmondani, képviselő úr?

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Nem tudom, kérdezem, mert két téma lenne, amiről szeretném, hogyha ejtenénk szót, akár az egyebekben is. Az egyik az általunk kezdeményezett három bizottság együttes ülése, amivel kapcsolatban talán van már valami előrelépés, hogyha erről elnök úr tájékoztatna minket, ha erről beszélénk. A másik pedig, hogy akár az egyebekben lenne egy-két felvetésem a határon túli támogatáspolitikai jelenlegi állásával, fejleményeivel és nem fejleményeivel kapcsolatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Mindkettőt az egyebekben fogjuk megbeszélni, ha így megfelel. (*Szávay István: Rendben. Köszönöm.*)

Ezen kiegészítéssel, aki elfogadja a napirendet, kérem, jelezze. (*Szavazás.*) Köszönöm szépen. Egyhangúlag elfogadtuk a napirendi javaslatot.

Határon átnyúló magyar-magyar gazdasági kapcsolatok - Előadó: Szakáli István Lóránd főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium, Kárpát-medencei térség gazdaságfejlesztési főosztály) és Fekete Katalin főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, területi közigazgatás-fejlesztési főosztály)

Első napirendi pontunk a határon átnyúló magyar-magyar gazdasági kapcsolatok. Előadó: Szakáli István Lóránd főosztályvezető úr, a Nemzetgazdasági Minisztérium Kárpát-medencei térség gazdaságfejlesztési főosztályának vezetője és Fekete Katalin főosztályvezető-helyettes asszony, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium területi közigazgatás-fejlesztési főosztályáról.

Nem tudom, melyiküknek adhatom meg a szót először. (*Szakáli István Lóránd jelentkezik.*) Parancsoljon, főosztályvezető úr.

Szakáli István Lóránd (Nemzetgazdasági Minisztérium Kárpát-medencei térség gazdaságfejlesztési főosztály) tájékoztatása

SZAKÁLI ISTVÁN LÓRÁND (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Köszönöm szépen a lehetőséget. A Nemzetgazdasági Minisztériumon belül a Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési főosztály vezetője vagyok. A mi főosztályunk a külgazdasági államtitkárságon belül működik, Becsey államtitkár úr szakmai irányítása és Botos Balázs helyettes államtitkár úr operatív irányítása mellett. Nagyon röviden szeretném bemutatni a tevékenységünk hátterét képező stratégiai dokumentumot, elgondolást, röviden szólnék néhány szót szervezetünkről, illetve arról a tevékenységről, amit folytatunk.

Főosztályunk létrehozása mögött az az alprogram, az a Kárpát-medencei gazdasági övezet alprogram áll, amely az Új Széchenyi fejlesztési tervben megjelenik. Az Új Széchenyi-terv hét kitérés pontján belül a negyedik, a vállalkozásfejlesztési programnak az egyik alprogramja, amelyik a Kárpát-medencei gazdasági térség kérdéseivel foglalkozik. Ezt nagyon fontos kérdésnek tartjuk, hogy a kormány gazdaságstratégiai dokumentumában egyetlen külgazdasági területként a Kárpát-medence megjelenik, és ezzel kapcsolatosan az az álláspontunk, hogy ez egy új dimenziót, egy harmadik dimenziót nyitott a magyar gazdaságpolitikán belül, a hagyományos bel- és külgazdaságon kívül megjelenik egy harmadik, egy makroregionális gondolat.

A főosztály 12 fős állománnyal rendelkezik, két osztály működik a főosztályon belül. Az egyik gazdaságfejlesztési és szakképzési főosztály elnevezéssel bír, a másik pedig a határ menti közlekedés és infrastruktúra-fejlesztési főosztály. Egyébként a két osztály vezetője elkísért, úgyhogy ha a továbbiakban esetleg kérdések lesznek ezzel kapcsolatosan, ők is állnak az önök szíves rendelkezésére.

Tevékenységünk célkitűzéseit két részre tudnám osztani. Közvetlen célkitűzésként azt fogalmaztuk meg magunk számára, illetve az Új Széchenyi-terv azt fogalmazta meg számunkra, hogy közvetlenül a magyar gazdasági szereplők Kárpát-medencei gazdasági pozícióinak az erősítését szolgálja ez az alprogram, míg közvetett módon, úgy gondoljuk, annak, hogyha a magyar gazdaság pozíciói erősek és stabilak a szomszédos országokban, ennek közvetett módon igenis nagyon fontos nemzetpolitikai hozadéka is lehet.

Három fő prioritás mentén végezzük a munkánkat. Az első prioritás a gazdaságfejlesztés. A gazdaságfejlesztésen belül olyan célkitűzéseket fogalmaztunk meg, mint a befektetés és exportösztönzés támogatása, regionális klaszterképződés támogatása, kis- és középvállalkozások hangsúlyos támogatása. Mivel megítélésünk szerint elsősorban a kis- és középvállalkozási szektor szereplői azok, akiket állami ösztönzéssel, állami beavatkozáson keresztül támogatni lehet abban, hogy tevékenységüket kiterjesszék a határon túlra is, igazából a nagyvállalatok, azok a regionális multik, amelyek magyarországi székhelyűek, azok önműködőek, a saját útjukon járnak, ők nem igénylik annyira azt a típusú állami beavatkozást, ami igenis egy kkv. számára fontos lehet.

A kkv.-k segítését két módon képzeljük el. Elsősorban annak a gazdasági információs rendszernek a működtetését jelenti ez, amelyik korábban is működött, de a hatékonysága kívánnivalókat hagyott maga után. Gazdasági információs rendszer alatt azt értem, hogy ha egy magyarországi székhelyű gazdasági társaság abban gondolkodik, hogy határon túli üzleti partnereket vagy üzleti lehetőséget keres, akkor állami oldalon álljon rendelkezésre egy olyan hatékony rendszer, amelyik segíteni tudja megfelelő információkkal a szomszédos országokban meglévő üzleti, jogszabályi, pénzügyi, adózási körülményekről, és mindezek legyenek megbízható információk; ezt is különösen fontosnak tartjuk.

A másik pedig, ahogyan ezeket a kkv.-kat támogatni lehet, ez pedig bizonyos pénzügyi, finansziális ösztönző rendszereknek a meghatározása, és ezen rendszerek működtetése. Ennek érdekében elkezdtünk egy olyan hiánypótló, elemző munkát a főosztályon belül, amely többek között meg tudja azt határozni, hogy a magyar külkereskedelmi forgalmon belül mi az, ami magyar tulajdonú magyar vállalkozások által létrehozott eredmény, és ezt el tudja attól választani, ami például mondjuk egy bilaterális külkereskedelmi forgalomban magyar exportként jelentkezik, de tulajdonképpen itteni székhelyű multinacionális cégek által lebonyolított forgalom, ami legtöbbször itteni multinacionális cég és határon túli, vagy a szomszédos országban működő leányvállalata közötti forgalom. Tehát ennek érdekében nagyon szoros kapcsolatot építettünk ki a KSH-val, a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal, illetve minden olyan szervezettel, ahol használható statisztikai információkkal tudnak szolgálni. Azokat az ösztönző programokat, amelyekkel arra szeretnénk ösztönözni ezeket a cégeket, hogy bátrabban és lendületesebben keressenek

üzleti kapcsolatokat a szomszédos országokban, egyelőre nem sikerült beindítani. Az idei évben az a célunk, hogy ezeket a beavatkozási modelleket olyan szintre kidolgozni, hogy ezeknek a pénzügyi háttérét a következő évi költségvetés tervezésekor már figyelembe lehessen venni.

Fontosnak tartom még a gazdaságfejlesztési prioritáson belül a stratégiai jelentőségű programok támogatását. Véleményünk, megítélésünk szerint ilyen a fürdőhely-fejlesztési program, amelynek keretén belül szeretnénk, hogyha azt a termál-, wellness-fürdők működtetésével és kiépítésével kapcsolatos tudást, ami Magyarországon megvan, a magyar gazdasági szereplőknél megvan, ezt hatékonyan tudjuk kivinni a szomszédos országokba, és ott, elsősorban magyar szempontból jelentős fürdőhelyeket tudnánk fejleszteni. De ugyanilyen fontos az az elképzelés is, melynek során történelmi ingatlanok használatát és magyar hasznosítási körben való tartását kívánjuk elérni.

Egy másik fontos prioritás a határ menti kisléptékű infrastruktúrafejlesztés kérdése. Ezt a munkát, ami korábban a KMKF keretein belül elindult, és igen jelentős lendületet kapott, az ezzel való foglalkozást az SZMSZ a mi főosztályunkhoz rendeli. Ennek során az a célunk, hogy azt a mintegy 200 határ menti – az általunk összeállított kataszter szerint –, határon átnyúló, de kisléptékű infrastruktúrát helyre kellene állítani. Gondolok itt olyan földutakra, burkolat nélküli utakra, amelyek valamikor funkcionálisak voltak, átmentek a határon, de ilyen-olyan okok miatt manapság már nem működnek, ezeket helyre kellene állítani, mert az Unión belül, vagy elsősorban a Schengen adta lehetőségeken belül az mégiscsak tarthatatlan állapot, hogy Magyarország határain az átlagos határátkelő-sűrűség 30-25 kilométer, míg Nyugat-Európában nagyon sok helyütt 1,5-4 kilométer legfeljebb az átlagos határátkelő-sűrűség. Nálunk az a helyzet, hogy – Schengen ide vagy oda – a határátkelés továbbra is szűk keresztmetszetet jelent, és ez gazdasági, kulturális, nemzetpolitikai szempontból is egy olyan hátráltató tényező, amit meg kell oldani.

A mi főosztályunk ezen a téren azt képviseli, hogy ezeket a fejlesztéseket, projekteket a társmínisztériumokkal együttműködve – itt elsősorban a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumra és a Közigazgatás és Igazságügyi Minisztériumra gondolok – egy olyan szintig elvigyük, amikor már politikai döntés kell arról, hogy ezeknek a fejlesztéseknek a háttérét a kormányzat biztosítani fogja. Azt is fontosnak tartom elmondani, és képviselni a magunk részéről, hogy ezeket a fejlesztéseket igazából egy csomagban érdemes kezelni, és nem a 200 vagy akárhány fejlesztést külön-külön kezelni, mert az egy végeláthatatlan, nagyon hosszú folyamat lenne, mire egyenként ezeket a fejlesztéseket meg lehetne valósítani, ezért mi azt képviseljük, hogy ezeket egy csomagban kell kezelni. Ez ügyben előrehaladott fejlemények vannak, elsősorban a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnál van a labda, és úgy tűnik, hogy először a román-magyar határmenti kisléptékű infrastruktúrájának fejlesztésére fogunk megoldást és hozzá finanszírozást is találni.

A határon átlépő infrastruktúrafejlesztés mellett egy másik fontos kérdés, amivel foglalkozunk, ez a határon átnyúló közösségi közlekedésfejlesztés kérdése. Ezen a területen is nagyon-nagyon rosszul állunk. A legutóbbi információink szerint a szlovák vasutakat érintő reformok következtében azt kockáztatjuk, hogy Magyarország és Szlovákia között az összes – hangsúlyozom, hogy az összes –, még a Budapest—Pozsony-összeköttetés Szobon keresztül is meg fog szűnni, mert a szlovák vasút úgy gondolja, hogy ezeket a vonalakat nem érdemes fenntartani. Nagyon nehéz úgy gazdasági integrációról és Európáról beszélni, hogy a közösségi tömegközlekedés teljességgel hiányozni fog egy 700 kilométer hosszúságú, Európa egyik leghosszabb határszakaszáról.

A harmadik prioritás a Kárpát-medencei szakképzés és felnőttképzés kérdésköre, amelyen belül az a célkitűzésünk, hogy a Kárpát-medencei országok szak- és felnőttképzését valami módon úgy összehangolni, hogy az ide érkező befektetők, de akár csak az őshonos, itteni gazdasági szereplők részére azt biztosítani lehessen, hogy egy szakképzést igazoló

diploma, függetlenül attól, hogy Dunaszerdahelyen, Kolozsvárott vagy Kecskeméten állították ki, ugyanazt a képességet és készséget legyen hivatott képviselni. Ezen célok elérésében fontosnak tartjuk a Duna-stratégiával való kapcsolódási pontok megkeresését, mivel a Duna-stratégiának is az egyik prioritása a duális, bajor típusú szakképzési rendszernek az elterjesztése, bevezetése a makrotérségben.

Néhányat szeretnék még megemlíteni azon tevékenységek közül, melyekkel mi kiemelten foglalkozunk. A gazdaságelemző munkát említettem, ezenkívül el kívánjuk azt érni, hogy Kárpát-medencei szinten létrejöjjön egy gazdaságkutató-műhelyek közötti hálózatos együttműködés. Itt elsősorban a határon túl működő, magyar kormányzati finanszírozásból működő felsőoktatási intézmények illetékes karaival kívánunk együttműködni, illetve azokkal a magyar közgazdasági, tudományos társaságokkal, amelyek már létrejöttek korábban a határon túl. Ezenkívül a szakmai háttérét biztosítjuk a MÁÉRT gazdasági és önkormányzati szakbizottságának.

Egy másik fontos és jelentős tevékenység, hogy aktívan részt veszünk, és a jövőben is részt kívánunk venni az Európai Unió által finanszírozott határ menti együttműködési programok – most elsősorban azt mondom, hogy – programozásában, tehát a következő időszak programozásában. Most azt kívánjuk elérni, hogy azok a programok, programjavaslatok, amelyek ott megfogalmazódnak, azoknak hatékony gazdaságfejlesztő hatása lehessen, és lehetőleg olyan módon lehessen hatékony gazdaságfejlesztő hatása, hogy az a magyar nemzetpolitikai érdekekkel is megegyezzen.

Megemlíteném még azt, hogy főosztályunk, együttműködve a kolleganő által képviselt KIM-főosztállyal, azon dolgozik, hogy az EGTC-k, ETT-k azon kívül – mi úgy gondoljuk –, hogy egy hatékony jogi keretet teremtenek a határon átnyúló együttműködéshez, ezen belül mi azokat a megoldásokat keressük, hogy ezeket az EGTC-ket gazdaságfejlesztési szempontból is hogyan tudjuk hatékonyan kihasználni.

Végezetül még azt említeném meg, hogy Matolcsy miniszter úr megbízásából főosztályunk koordinálja és nagyrészt szakmailag is egyengeti az Új Széchenyi-terv mintájára készülő erdélyi Mikó Imre fejlesztési tervnek a kidolgozását.

Néhány szót szólnék azokról a gazdaságélénkítési modellekről, amelyekben gondolkodunk, és amelyektől azt várjuk, hogy ha majd megszületik a szükséges politikai döntés, akkor hatékony eszközei lehetnek ennek a Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési programnak. Kamattámogatási megoldásokban gondolkodunk, garanciaalapok létrehozásában gondolkodunk és a mikrohitelprogram folytatásában gondolkodunk. Továbbá van egy ígéretes kezdeményezés, amely mögé a főosztályunk, illetve a minisztérium is odaállt, ez egy Óbecsén, vagyis Szerbiában, a Délvidéken megvalósuló fürdőberuházás lenne, egy 30 millió euró értékű fürdőberuházás, amely teljes egészében magyar lenne, ugyanis magyar tudást, magyarországi beszállítókat használna, és egy olyan délvidéki területen jönne létre, ahol az önkormányzati vezetés magyar, illetve egy olyan dél-vajdasági területen, ahol a magyar etnikum egyelőre még többségben van.

Az intézményrendszerrel, hogy kikre számíthatunk, kikkel működünk együtt, néhány szót szólnék még. Elsősorban a klasszikus külgazdasági intézményrendszerrel említhetem, itt gondolok elsősorban a külgazdasági szakdiplomataakra, akik a legtöbb követség mellett működnek, illetve nagyon fontos szakmai partnerünk a minisztérium felügyelete alatt működő Nemzeti Külgazdasági Hivatal és a Kárpát-medencei hálózat, amely korábban az ITDH-hoz tartozott, most pedig az NKH-hoz fog tartozni.

Egy másik törekvésünk, hogy a kormányközi gazdasági vegyes bizottságokon belül folyamatosan napirenden tartjuk azokat a kérdéseket, amelyek Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési szempontból fontosak és relevánsak, és talán a korábbi időszakban ezekre a fórumokra kevesebb figyelem irányult.

A szakmai partnerek között megemlíteném elsősorban a vegyes kamarákat. Jelenleg négy Kárpát-medencei relációban működik vegyes kamara, létezik magyar-román, magyar-ukrán, magyar-horvát és magyar-szerb vegyes kamara, vállalkozói szervezetek, kutatóműhelyek.

Ha megengedik, még nagyon röviden megemlítenék néhány olyan problémát is, amely, talán, hogyha megoldódna, akkor a munkánk, a tevékenységünk valamivel hatékonyabb is lehetne. Az első nagy problémának tartjuk azt, hogy a területtel való foglalkozás a tárcák között meglehetősen széttagolt. Ez a rendszer úgy lett kitalálva, hogy mi a stratégiával, a koncepciók részesülünk, de az a baj, hogy az ezen programok megvalósításához szükséges források nincsenek nálunk, ezek a társmisztériumoknál vannak, és az ezekkel kapcsolatos egyeztetések hatékonyságán lehetne javítani.

Egy másik fontos kérdés, amit megemlítenék, és ami nehezíti a munkánkat, hogy elsősorban a határon túli magyar kisebbségi szervezetekkel való kapcsolatban nagyon gyakran eltér egymástól a politikai logika és a gazdasági logika. Nem biztos, hogy minden esetben, sőt azt tudom mondani, a legtöbb esetben, ha abban gondolkodunk, hogy hosszú távú gazdaságfejlesztés Kárpát-medencei szinten, akkor nem biztos, hogy azokat az eszközöket, forrásokat, lehetőségeket, amelyek ebben a munkában hasznosíthatóak lehetnének, a rövid távú politikai logika körében kellene tartani, sőt biztos, hogy ki kellene venni a rövid távú politikai logika keretéből.

Nagyon szépen köszönöm. Ha esetleg lesznek kérdések, akkor szívesen állunk rendelkezésükre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem Fekete Katalin főosztályvezető-helyettes asszonyt, hogy kiegészíti-e, csatlakozik-e a tájékoztatóhoz.

Fekete Katalin (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, területi közigazgatás-fejlesztési főosztály) tájékoztatása

FEKETE KATALIN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Csatlakozom, igen.

ELNÖK: Parancsoljon!

FEKETE KATALIN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Röviden szólnék én is az osztályunkról. A határon átnyúló területi közigazgatási kapcsolatok osztálya, amit én vezetek. Mint ahogyan a nevében is benne van, alapvetően a határon átnyúló kérdésekkel foglalkozunk. Ennek több vetületét mutatnám be, illetve alapvetően azokat az eszközöket, amelyek a határon átnyúló együttműködések tudják segíteni.

A vetületek alapvetően a határ menti együttműködésekre terjednek ki, de meg kell említenem az interregionális együttműködések és a transznacionális együttműködések is, amelyek egyre nagyobb hangsúlyt kapnak. Az eszközök, amelyekkel ezeket az együttműködések meg tudjuk valósítani, és meg is valósítjuk jelenleg, egyrészt a vegyes bizottságok rendszere, másrészt az Európai Unió által nyújtott eszközök – erről majd beszélnék egy kicsit részletesebben – és az Európa Tanács által adott eszközök.

Röviden a vegyes bizottsági rendszerről: a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumnak jelen pillanatban az a feladata – több más vegyes bizottság mellett –, hogy az összes határszakasz vonatkozásában határon átvéelő vegyes bizottságok működjenek. Jelenleg négy határszakaszon működnek hatékonyan határon átvéelő vegyes bizottságok, a szlovák, szlovén, osztrák és ukrán – kialakulóban lévő – vegyes bizottságok. Azt kell elmondani, hogy ezek a határon átvéelő vegyes bizottságok eltérnek az egyéb ágazati típusú

vegyes bizottságoktól, különösen azért, mert a határ mellett élők problémáira koncentrálnak. A tagozatok is általában így épülnek fel, tehát a határ menti megyék képviselői, illetve a fontosabb városok képviselői ülnek a tagozatokban. Bár gyakran felmerülnek ágazati kérdések, ahogy István is mondta, ezek alapvetően infrastruktúra jellegűek; ez az egyik legfontosabb kérdés, ami fel szokott merülni. Emellett a szokásos turizmus, ami határon átívelő jelleggel jól működik jelenleg, illetve az egészségügyi témában szoktunk problémákat megismerni, és gyakorlatilag ezek kezelésére is igyekszünk megoldást találni.

A vegyes bizottságok mellett az Európai Uniónak van egy olyan eszköze, amely szintén a határ menti együttműködésekre nagyon jól és hatékonyan alkalmazható, ez pedig az előbb már említett EGTC, azaz az Európai Területi Társulás. Kifejezetten azért jelentős hazánk számára ez az eszköz, mert olyan jogi eszközt ad a kezünkbe, amely egy európai uniós eszköz, európai uniós vívmány, és kötelező jellege van. Hazánk úttörő szereppel bírt az eszköz átültetése során, mert 2007-ben elsőként ültettük át ezt az eszközt a hazai jogrendszerbe. Elnökségi rendezvényt is tartottunk ebben a témában, és az az elismerés, amit a többi tagállam részéről kaptunk, bebizonyította hazánk vezető szerepét Európában, ami ehhez az eszközhöz kapcsolódik; ez az uniós vetülete.

Hogy mi ebből a hazai hozadék? Alapvetően uniós támogatásokra és uniós garanciákkal körülövezett eszközt tudunk használni a határ menti együttműködésekben. Ezek a garanciák nem a nemzetközi jog, hanem az uniós jog hatálya alatt adóttak, ami jogi személyiséget, jogképességet jelent és egységes, kötelező szabályozást, ami eddig nem volt meg a tagállamoknál. Ez azt jelenti, hogy ha a határ mentén problémák merültek fel, akkor általában eltérően szabályozta mindkét állam ezeket a problémákat. Itt egy egységes szabályozás mentén lehet a megoldásokat megtalálni. A nemzetközi jogtól eltérően itt egy viszonylag gyors eljárásról beszélhetünk. A nemzetközi jog hatálya alatt próbáltunk eddig együttműködések létrehozni, ez optimális esetben is jó pár év volt, ezeknek az együttműködéseknek, megállapodásoknak a megkötése. Az eszköz segítségével, az EK-rendelet szerint 3 hónap alatt lehet ilyen együttműködések létrehozni.

Egy kicsit részletesebben, hogy kik hozhatnak létre a határ mentén ilyen együttműködések: alapvetően önkormányzatok, régiók és az állam is hozhat létre ilyen együttműködést. Azért érdekes ez, mert az önkormányzati hatáskörök delegálhatóak, kivéve a hatósági és a rendészeti hatásköröket. Ez azt jelenti, hogy közös intézményi fenntartás, közös projektek megvalósítása, közös felelősség mellett valósulhat meg, uniós garanciák mellett.

További pozitívum, hogy harmadik államok jogalanyai is részt vehetnek ilyen együttműködésekben, tehát ez nemcsak az uniós államokra terjed ki. A makrorégiók talaján azért érdekesek ezek, ahogy István is mondta, mert a Kárpát-medencei gazdasági térség lehet egy olyan makrorégió jelen pillanatban, mely alapul szolgálhat a gazdaságfejlesztési céloknak.

Nagy figyelmet kell fordítani mindezen túl a tájékoztatásra, amit a kormany.hu oldalon, a www.egtc.gov.hu weboldalon igyekszünk megtenni, tudniillik ugyan 2007. óta él ez az eszköz, de még mindig nagyon kevesen és keveset tudnak róla. Tehát ennek a konkrét hozadékait nem látják, nem is láthatják, mert még mindig nagyon kevés ilyen EGTC került nyilvántartásba-vételre. Ez azt jelenti, hogy magyar székhellyel négy EGTC-t vettek nyilvántartásba, hármat a magyar-szlovák határszakaszon, egyet pedig a magyar-román határszakaszon, és két másik EGTC-ben vannak magyar tagok. Ezeknek a céljai általában a turizmusfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés, egészségügy, és az alternatív energiaforrások megtalálásban való együttműködés.

Hozzá kell tennem, hogy az elmúlt időszakban több ETT alakulása van folyamatban. Ehhez gyakorlatilag mind szakmai, mind anyagi segítséget kapnak; ez utóbbit a múlt héttől. A kormany.hu oldalon és a Wekerle Alapkezelő honlapján is megtalálható az a pályázati

felhívás, amely alapján 200 millió forint összértékre pályázhatnak az ETT-k, alapítás és működési költség fedezése céljáról. Ennyit az európai uniós vonatkozásról.

Az Európa Tanács keretében a helyi és regionális önkormányzattal kapcsolatos szakbizottságokban veszünk részt. Itt a madridi keretegyezmény ugyan lehetőséget nyújt az együttműködésre az önkormányzatoknak és a régióknak, de úgy látom, hogy ez a lehetőség még nagyon gyerekcipőben jár. Inkább egy olyan eszközzel érdemes élni, aminek mind a hazai, mind az uniós jogi háttere teljesen rendben van, rendezett, és az összes uniós tagállam is elfogadta már a vonatkozó szabályozást, értelemszerűen a szomszédos tagállamok is.

Emellett jogalkotási feladatokat végzünk, ahogy István is említette. Komoly probléma mind a mai napig a határon átnyúló fejlesztések jogi akadályainak kezelése. Ebben nemcsak mi, hanem az NGM, a KIM, de az NFM is vastagon érintett, melyben több gátló tényező is van. Egyrészt az államhatárról szóló törvény módosításával megoldódott az a hazai akadály, amely a határvonaltól számított egy-egy méteres vonalban, illetve a határjeltől számított egy méteres körben akadályozta a határon átnyúló építkezéseket, de hatályban vannak gyakorlatilag majdnem az összes határszakaszon olyan bilaterális szerződések, amelyek ezeket az építkezéseket akadályozzák. Ez főleg az uniós forrásoknál okoz problémát. Nyertes projekteknél a kivitelezés szakaszában derül ki, hogy nemzetközi szerződés akadályát jelenti a kivitelezésnek, úgyhogy együttes erővel több szaktárca próbál erre – most már a Külügyminisztérium segítségével is – megoldást találni.

Röviden ennyit szerettem volna, és hogyha kérdés merül fel, arra szívesen válaszolok. Köszönöm szépen.

Kérdések, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatójukat. Képviselőtársaimat kérdezem, hogy kinek van kérdése, hozzászólása. Amíg ezen gondolkoznak, engedjék meg, hogy előtte én tegyem meg az elsőt.

2007-ig működtek a különböző közalapítványok, így például az Új Kézfogás Közalapítvány, Illyés Közalapítvány. Főleg az Új Kézfogás Közalapítvány az, amelyik foglalkozott a határon túli kisvállalkozások támogatásával. Ezek a közalapítványok megszűntek, illetve ezeknek a pénze bement a Szülőföld-programba. A Bethlen Gábor Alap létrejöttével, szeretném megkérdezni, hogy akik hasonló összegekre pályáznak, hasonló nagyságrendben, azok majd a Bethlen Gábor Alaptól tudnak pályázni? A Bethlen Gábor Alapnál lesznek hasonló kiírások, mint például voltak az Új Kézfogás Közalapítványban?

Nem beszélünk a különböző bankokról, amelyek szintén foglalkoznak magyarországi, illetve határon túli vállalkozások támogatásával, de mindenféleképpen magyar-magyar gazdasági kapcsolatokat próbálnak támogatni. Működik-e a Corvinus Zrt.? Foglalkozik-e még hasonló támogatással az Eximbank, vagy az MFB-nek vannak-e ilyen lehetőségei? Egyáltalán, hogyha magyar-magyar gazdasági támogatási rendszerről beszélünk, akkor meg lehet-e határozni azt, hogy például 2011-ben erre a célra mekkora költségvetési összeg volt elkülönítve a költségvetési törvényben? Illetve, tudjuk-e azt, hogy például a bankoknál erre a célra, amelyeket felsoroltam – az MFB, az Eximbank, de akár a Corvinus is –, hogy mekkora összegekkel rendelkezik.

Főosztályvezető-helyettes asszony beszélt a határ menti együttműködésről és a különböző önkormányzatok együttműködéséről. Mi van az olyan önkormányzatokkal, akik például nem határ menti megyéből vannak? Sokszor ott is lenne hasonló lehetőség, kínálkozna lehetőség, de azért, mert például nem baranyai, nem Csongrád vagy Komárom megyei önkormányzatról van szó, ebből a lehetőségből kiszorulnak, ugyanakkor nagyon jó testvérvárosi kapcsolattal rendelkeznek, illetve azt gazdasági téren is szeretnék kamatoztatni. Egy-két önkormányzatnak egyébként, tudomásom szerint már van ilyen jellegű

együttműködése, de sokkal könnyebben menne ez a dolog, ha ilyen pályázati pénzeket is fel tudnának használni.

Egyre inkább szeretnék magyarországi önkormányzati cégek a különböző régiókban megjelenni, akár hulladékkezelői programokban, szennyvízkezelésben, ivóvíz-szolgáltatásban, tehát olyan területeken, amelyek alapvetően önkormányzati cégek keretében oldódnak meg Magyarországon. Ezek a cégek a testvérvárosi kapcsolatrendszerükön keresztül szeretnék eljutni a határon túlra is. Egyébként Óbecse neve elhangzott, ott például szekszárdi Alisca Terra Kft. már szolgáltat. Lehet, hogy ott kint nem ez a nevük, de az a cég van mögötte. Hasonló gondolatok vannak Nyíregyháza és Munkács vagy Beregszász tekintetében, de tudnék mondani ilyet, hogy Bonyhád és Pancsova közt is létrejönnének ilyenek, ha tudnánk erre támogatást kapni. Most hirtelen ennyi kérdést fogalmaztam meg, de még majd gondolkodom.

Alelnök asszony, parancsoljon!

DR. SZILI KATALIN (független), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Kedves Vendégek! Főosztályvezető úr említette a KMKF stratégiai anyagait, melyből én kettőt szeretnék kiemelni, és örülök, hogy ön erre utalt. 2009-ben a plenáris ülésen jóváhagyta a KMKF a gazdasági együttműködés magyar-magyar vonatkozásait, meghatározva főleg az intézményi, a tartalmi és a finanszírozási vetületeket. Készült még egy anyag, mely főként a határ menti térség infrastruktúrafejlesztésével volt kapcsolatos, amelyben volt egy sajátosság, ugyanis azt hiszem, történelmi pillanat volt, hogy a magyar parlament egy országgyűlési határozattal hagyta jóvá ezt a közlekedési infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatos stratégiai anyagot. Tekintettel arra, hogy véleményem szerint az egyik legfontosabb kérdés, amit vizsgálunk kell, és amiről önök is szóltak, hogy az elmúlt esztendőben a Kárpát-medencei magyarság helyzetében átstrukturálódott, hiszen nagyon soknak már – egyrészt európai uniós ország tagjaként – más jellegű lehetőségeik vannak, ugyanakkor azok, akik ma még távol vannak az uniós tagságtól, ott ez a fajta együttműködés sokkal több problémát okoz. Viszont, ha emlékeim nem csalnak, 2008-2009. körül az Európai Unió körülbelül 100 milliárd forintos támogatást adott a határ menti térség fejlesztésére, ami a különböző határszakaszokat tekintve a bilaterális kapcsolatok keretében került felhasználásra. Az én kérdéseim is nyilván e körül keresendők.

Egyrészt a kérdésem az, hogy a kormány mennyiben hasznosítja azt az egyébként konszenzussal elfogadott stratégiai anyagot, amely a magyar-magyar gazdasági kapcsolatok irányaira vonatkozik, beleértve nemcsak az intézményfinanszírozás kérdéseit, hanem természetesen azt is, amivel az ilyenek kezdődnek, ez a tervezés, hiszen ott kezdődik minden, hogy egyáltalán van-e lehetőség arra, ami a közös tervezést jelenti. Ugyanakkor a másik, hogy volt-e arra vonatkozóan valami vizsgálat, hogy az általam említett európai uniós forrás, amely a határ menti térség fejlesztésére vonatkozik, ez hogyan hasznosult, mennyi került egyáltalán felhasználásra.

Természetesen a közlekedési infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatosan, amit – elnök úr –, lehet, hogy egyszer érdemes még a későbbiekben külön is áttekintenünk, azok, amik egyébként a stratégiai anyagban megfogalmazásra kerültek, és a parlament is elfogadta, ezt mennyiben lehetséges a jelenlegi körülmények között továbbvinni, azzal együtt, hogy bizottsági üléseink egyikén az elmúlt időszakban, éppen egy beregszászi látogatásunk alkalmával mi magunk is arról szóltunk, ami nagyon fontos kérdés, a szülőföldön maradás. Ha viszont ezt tekintjük, akkor számunkra is egy fontos kérdés az, hogy azok a térségek is – a jelenlegi helyzetet figyelembe véve – egy közös együttműködéssel, tervszerűen, koordináltan és transzparensten tudjanak fejlődni.

Főosztályvezető úr említette a szakképzés, felnőttképzés kérdését, amit én egyébként kulcskérdésnek tartok a következő időszakban, úgyhogy szerintem érdemes lenne nekünk

egyszer például arra is rápillantani, hogy ezen a területen mit tesznek azok az intézmények, amelyek fölkarolták, és az elmúlt esztendőben sikeresen végezték - még a szűkös anyagi körülmények között is - ezt az együttműködést. Azt gondolom, amit viszont a bilaterális kapcsolatok keretében a vegyes bizottságok ebből felkarolnak, az egy nagyon fontos kérdés, hogy a stratégia meghatározza azt a közös irányt, főleg, ha az konszenzussal elfogadott, ami kielégíti azt, hogy ne a rövid távú politikai logika mentén működjenek ezek a kapcsolatok, hanem legyen némi távlatosság, és főleg közös tudás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyelőre ennyi kérdésünk van, úgyhogy megkérem önöket, hogy válaszoljanak.

SZAKÁLI ISTVÁN LÓRÁND főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Megpróbálok válaszolni. Először az Új Kézfogás Közalapítvánnyal kapcsolatos és az általa ellátott korábbi funkciókkal kapcsolatos kérdést említem. A klasszikus közalapítványi támogatási rendszert 2005 végén számolta föl az akkori kormányzat. Az Új Kézfogás forrásai nem a Szülőföld Alapba lettek átcsoportosítva, hanem azt a tevékenységet, amit korábban az Új Kézfogás Közalapítvány végzett, a forrásokkal és azzal a portfólióval együtt, amivel rendelkezett, azt a Corvinus Rt. vette át. És történt egy másik átalakítás is, az a tőkebefektetési tevékenység, amit korábban a Corvinus Rt. végzett, azt egy MFB-s háttérintézmény, az MNV Invest Zrt. kapta meg. Ennek következtében most megpróbálok válaszolni a kérdésre, de kérem, azt vegyék figyelembe, hogy sem a Corvinus Rt., sem pedig a Bethlen Gábor Alap, amelyekkel kapcsolatosan itt kérdés merült fel, nem hozzánk tartozik. A Corvinus Rt. az MFB-cégcsoporton keresztül az NFM-hez tartozik, a Bethlen Gábor Alap pedig a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium nemzetpolitikai államtitkárságához, de természetesen vannak információink, ugyanakkor nem mi tudjuk meghatározni a tevékenységüket.

A Corvinus Rt.-vel kapcsolatosan úgy gondoljuk, hogy számunkra, a mi tevékenységünk szempontjából ez egy kivételes jelentőségű szervezet, annál is inkább, mert a mi stratégiánk megpróbál különbséget tenni a gazdasági jellegű támogatások és a gazdaságfejlesztési politika között. Én úgy gondolom, a gazdasági támogatások eszközrendszere egy rövid távú gondolkodást, alapvetően támogatási logikát követ, míg a gazdaságfejlesztés egy hosszabb távú logikát követ, és elsősorban olyan mechanizmusok kialakítására törekszik. Sajnos jelenleg ezzel kapcsolatosan az a helyzet, hogy elfogadott stratégia hiányában a tevékenységét nem tölti be. Folyamatosan konzultálok Tordai vezérigazgató úrral, és folyamatosan azt állapítjuk meg, hogy nagyon várjuk mindketten azt, hogy végre elfogadott stratégiája legyen a Corvinusnak. Júniusra ígérték, hogy júniusra ez megszületik, de ennek hiányában azonkívül, hogy a jelenlegi portfólióját, amit nagyrészt az Új Kézfogás Közalapítványtól örökölt, kezeli, effektív tevékenységet nem folytat.

A Bethlen Gábor Alapnál a Bethlen Gábor-törvény az alap tevékenységei között meghatározza a gazdasági jellegű támogatásokat is. Az alap vezérigazgatójával, igazgatójával folytatott tárgyalásokból az derült ki, hogy sajnos a jelenlegi helyzetben az alapon belül a gazdaságfejlesztés, a gazdaságtámogatás az, ami a prioritási rangsorban talán leghátul van. Mikor azt a kérdést tettem föl nekik, hogy mennyi pénz lesz az idei évben gazdasági jellegű támogatásokra, akkor azt a választ kaptam, hogy legjobb esetben egy 100 millió forintos nagyságrend lesz, ami, lássuk be, gazdaságfejlesztéshez kevés. Úgy gondolom, hogy ez az összeg a gazdaságfejlesztési programok megvalósításához jelenleg csak nagyon szűk lehetőségeket teremt, de ettől függetlenül mi javaslatokat teszünk, azt viszont nem tudjuk, hogy a mi javaslataink mentén kerülnek-e a források elosztásra.

Mi azt javasoltuk, hogy ezt a forrást, ami gazdaságfejlesztésre rendelkezésre áll, néhány pilot projektre kellene elkölteni. Ezen belül én nagyon fontosnak tartanám a határon

átnyúló, klaszter típusú együttműködések támogatását. Ezzel az a probléma, hogy az Új Széchenyi-terven belül van egy magyarországi, belföldi klasztertámogatási program, de ez nem teszi lehetővé azt, hogy a klaszternek határon túli tagjai legyenek. Arra törekszünk, hogy abból a nem túl sok forrásból, ami a Bethlen Gábor Alapban van, elérjük azt – és úgy gondoljuk, ennek valós gazdaságfejlesztési hatása lehetne –, hogy ezekhez a magyarországi székhelyű klaszterekhez megtaláljuk a határon túli klasztertagokat is, és azokat a Bethlen Gábor Alap forrásából tudjuk támogatni.

Fölmerült egyébként az is, hogy egy Széchenyi-kártya típusú kamattámogatási rendszert is be lehetne vezetni pilot projektként első lépésben, Erdélyben, de gazdasági számításokat végezve arra a következtetésre jutottunk, hogy az a pénz, ami most rendelkezésre áll ilyesmire, az túlságosan kevés ahhoz, hogy ezt a pilot projektet érdemes legyen most megkísérelni. Úgyhogy az Új Kézfogás-típusú támogatásokkal kapcsolatosan ezt tudom elmondani. Elvileg a rendszer úgy lett kitalálva, hogy Új Kézfogás-típusú támogatásokat majd a Bethlen Gábor Alap nyújtson.

A bankokkal, pénzügyintézetekkel való együttműködés terén megint az a helyzet, hogy mind a MEHIB, mind az Eximbank, a Corvinushoz hasonlóan az MFB-bankcsoportozhoz tartozik, és ők sem rendelkeznek még elfogadott stratégiával. Ettől függetlenül folyamatosan kapcsolatban állunk, és keressük azokat a lehetőségeket – és erre jó példa a már korábban említett óbecsei projekt –, ahol az állami tulajdonú finanszírozó szervezeteket meg lehet mozgatni, és lehet olyan konstrukciót kitalálni, ahol ezek a szervezetek finanszírozási oldalon megjelennek. Sőt, tovább menve, azt tapasztaljuk, hogy például az OTP, mint piaci pénzügyintézet, igenis hajlandó ilyen projektekbe saját kockázatára beszállni abban az esetben, hogyha nem azt kérjük tőlük, hogy egyedül vállaljanak kockázatot, hanem olyan mértékben, mint amilyenben tőle kockázatot várunk, ugyanolyan mértékben megteremtjük az állami szerepvállalást is ezekben a projektekben. Tehát, ha ki tudunk dolgozni egy olyan konstrukciót, ahol megvan az állami finanszírozási szervezetek funkciója és kockázata, azt tapasztaljuk, hogy ilyen projektekbe nagyon szívesen, saját kockázatára beszáll az OTP is; egyébként ilyen Óbecse is.

Azt hiszem, arra a kérdésre, hogy 2011-ben milyen források állnak rendelkezésre, válaszoltam, ennél többet nem tudok. Én úgy tudom, hogy az MFB-cégcsoportozhoz tartozó szervezeteknél elsősorban nem a forrás a probléma, hanem az elfogadott stratégia. Tehát elvileg pénz van, csak pontosan még nem tudják, hogy mire kellene, hogyan kellene ezt felhasználni.

Az önkormányzati együttműködések: mi is ismerjük az óbecsei projektet, ahol a szekszárdi hulladékgazdálkodó egy vegyes vállalatot alapított a helyi önkormányzattal, és hatékonyan, közmegelegedésre ellátják a hulladékkezeléssel kapcsolatos feladatokat. Hasonló projektjei vannak a kaposvári önkormányzati tulajdonú hulladékkezelő társaságnak Székelyudvarhelyen, és meg is kerestek már bennünket azzal kapcsolatosan, hogy miként tudnánk őket abban segíteni, hogy megerősödjének, és máshol is tudjanak ilyen feladatokat vállalni. Én úgy gondolom, hogy erre van lehetőség, az Eximbankot, a MEHIB-et ilyen projektekbe be tudjuk vinni, de azt várjuk, hogy konkrét javaslatokkal álljanak elő ezek az önkormányzati cégek.

Szeretném még elmondani, hogy kezdeményezésünkre a bukaresti külgazdasági szakdiplomátától a napokban várjuk azoknak az önkormányzati közműcégeknek a privatizációs listáját, elsősorban Erdélyből, ahol esetleg még vannak lehetőségek, ahol még lenne keresnivalója a magyarországi önkormányzati társaságoknak beszállni a kinti közszolgáltatások ellátásába.

Elnökhelyettes asszony kérdésére azt tudom mondani a KMKF-es stratégiával kapcsolatosan, illetve biztosítani szeretném arról, hogy itt egy elég szoros együttműködés van. Azért is ismerem jól ezeket a stratégiákat, mivel az ön korábbi munkatársaival együtt ezeket

nagyrészt én készítettem, tehát ezeket igenis használjuk, figyelembe vesszük mind az infrastruktúra-, mind a gazdaságfejlesztési stratégiánál. Mondhatni azt, hogy ezek azok az alapidokumentumok, amelyekből kiindulunk. Egyelőre idáig jutottunk, de igen, ezeket használjuk és figyelembe vesszük, és a jövőben is használni szeretnénk.

Az európai uniós határon átnyúló együttműködésekre fordítható összegekről pedig azt szeretném elmondani, hogy a kormányváltás éppen egy EU-s programozási időszak derekán történt, tehát azok az operatív programok, amelyek mentén ezeket a határon átnyúló együttműködésre szolgáló pénzeket elosztják, ezeket 2007-től kezdődően, még 2007. előtt határozták meg 2013 végéig. Mi most jelenleg keressük azokat a beavatkozási lehetőségeket, hogy a már futó programokat hogyan lehetne hatékonyabbá tenni. Ebben nagyon szorosan együttműködünk az NFÜ-vel, harcolunk azért – és elnézést, hogy ezt a kifejezést mondom –, hogy egyáltalán pozíciókat szerezzünk azokban a döntéshozó fórumokban – gondolok itt a monitoring bizottságokra, irányító hatósági testületekre –, ahol ezeknek a programoknak a pénzéről döntenek.

Mi ott azon vagyunk, hogy az adott keretek között – mivel a programot módosítani nem lehet, ez nem rajtunk múlik, ez a kérdés fölmerült az Új Széchenyi-terv kapcsán is –, hogy ezeknek a programoknak a módosítását le kellene tárgyalni Brüsszellel, és ugyanúgy ezeknek a határ menti programoknak a módosítását is le kellett volna tárgyalni. Legfeljebb annyit tehetünk, hogy most a döntéseket, amennyire lehet, olyan irányba igazítjuk, hogy ezek illeszkedjenek a mi koncepciónkba. Az igazán nagy kihívás az, hogy mi lesz 2014. után, és milyen lesz annak az időszaknak a programozása. A programok kidolgozását most kellene elkezdni, és mi azon vagyunk, hogy ezek a programok már úgy legyenek kialakítva, amivel a mi szempontjaink érvényesülnek, gondolok itt infrastruktúrafejlesztésre, akár gazdaságfejlesztésre, akár szakképzésre, hogy ezeket hangsúlyosan figyelembe vegyék majd.

Ha megengedik, még egy dologra föl hívnám a figyelmüket, ami szintén problémaként jelenik meg, és úgy gondolom, hogy amíg erre a problémára nem találunk valamiféle megoldást, addig ez az egész gondolat, amit mi képviselünk, egy féllábú, nem stabil valami. Nem tudjuk, hogy például ebben a Kárpát-medencei gazdasági együttműködési térben hol van az agrárium helye. A mi minisztériumunk, főosztályunk nem foglalkozik agráriummal, vidékfejlesztéssel, de úgy gondoljuk, figyelembe véve, hogy a határon túli magyar közösségek jelentős aránya még mindig az agráriumból, azon túl erdőgazdálkodásból, erdőgazdaságból él, valahol a kormányzati struktúrában ennek a kérdésnek is meg kellene találni a helyét. Akár úgy, hogy akkor ez tartozzon hozzánk, és mi foglalkozunk ezzel a kérdéssel – egyébként ezzel a kérdéssel a KMKF is foglalkozott korábban, született is egy mezőgazdasági agrárstratégia –, vagy ha nem nálunk, akkor a Vidékfejlesztési Minisztériumban. Ígéreteink vannak, Ángyán államtitkár úrral a magam részéről én már beszéltem, ők tudatában vannak, de igazából azt nem érzékeltük, hogy komolyan foglalkoznának ezzel a kérdéssel. Tehát úgy gondolom, hogy erre valamiféle választ kellene találni.

Röviden ennyit, és nem tudom, válaszoltam-e minden kérdésre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Főosztályvezető-helyettes asszony!

FEKETE KATALIN főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Elnök úr kérdésére, hogy nem határ menti megyék együttműködéséről is lehet-e szó, természetesen igen. Tehát a határ menti terület most kifejezetten a magyar-magyar gazdasági kapcsolatok miatt volt érdekes, ezért próbáltam hangsúlyozni, de ezek az együttműködési lehetőségek – ha az EGTC-re tekintek vissza, ott említettem is, hogy – adottak, hiszen nemcsak határ menti területek működhetnek együtt, nem feltétel az összefüggő terület az ilyen együttműködéseknel. Értelemszerűen a testvérvárosi

kapcsolatok is biztos pontjai lehetnek az ilyen együttműködéseknek. Szerintem nagyon fontos, hogy olyan együttműködésről legyen szó, ahol a közös cél maga az együttműködés, és nem csak valamilyen aktuális forrás aktuális lehívása miatt történik, mert értelemszerűen ezek lehetnek csak hosszú távúak. Ahogy említettem, az interregionális és a transznacionális együttműködések is ennek az eszköznek a keretében tudnak megvalósulni.

Hogy milyen pályázati pénzek kapcsolhatók ezekhez az együttműködésekhez? Ahogy mondtam, a hazai források közül most is, ebben a rövid időszakban is lehívható ez a bizonyos 200 millió forint, és erre szerintem figyelni, mert május 4-től június 17-ig tart a kiírás. Alapvetően EGTC-k alapítására hívható le maximum 2 millió forint, és EGTC-k működésére maximum 30 millió forint, ami tartalmaz stratégiafejlesztést, önerőt és magát a működési költséghez való hozzájárulást is tartalmazza. Legjobb tudomásom szerint a Bethlen Gábor Alap ugyanúgy segítségül hívható az ilyen együttműködés kapcsán.

Ami pedig az uniós forrásokat illeti, és az ETE-kiírásokról már esett szó, a 2007-2013-as időszakban valóban csak a bennmaradt pénzek felhasználásáról lehet dönteni, és ezekkel lehet operálni. Itt sem minden területen maradt bent pénz, úgyhogy, amire érdemes figyelni, az valóban a 2014-es tervezés, tudniillik, amit már most látunk, hogy jelenleg óriási hiba, óriási hiány, hogy nincsen olyan stratégia, aminek mentén a felmerülő igények kielégítést kaphatnának. Ahol vannak igények, ott sok esetben nincsen információ, nincsen tudás, tehát segítségnyújtásra is szüksége lenne az önkormányzatoknak, és ugyanígy probléma, hogy gyakran a megnyert projekteknél nem tudják, hogy mi a következő lépés, és mi a kivitelezés következő szakasza. Tehát jelenleg a 2014-es tervezési periódus kapcsán talán az egyik legfontosabb dolog lenne az igények felmérése a határ menti térségekben, és ennek megfelelően majd ezeknek a koncepcióknak és ezeknek a főbb pontoknak az érvényesítése a 2014-es tervezés kapcsán.

Aelnök asszony kérésére pedig azt a választ adnám az uniós és a nem uniós államok együttműködésével kapcsolatban, hogy az uniós eszközök szerencsére nemcsak a tagállamok közötti együttműködést teszik lehetővé, hanem harmadik állam jogalanyainak az együttműködését is. Így dolgozunk azon, hogy azon szomszédos államaink, amelyek nem tagállamok, ők is tudjanak ezekből a forrásokból részesülni, és az együttműködésekben partnerekként részt tudjanak venni. Ezeknek az alapja általában nemzetközi szerződés, ezek előkészítése és a tárgyalások folyamatban vannak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Eszembe jutott az a kérdés, amit az előbb elfelejtettem, hogy a Mikó Imre fejlesztési terv egész Erdélyre vonatkozik, vagy csak a Székelyföldre, és hogy abban a magyar állam megjelenik-e, mint támogató.

SZAKÁLI ISTVÁN LÓRÁND főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): A Mikó Imre fejlesztési terv egész Erdélyre vonatkozik. Egyébként a jövőbeli terv struktúráján is végigvonul az a hármas osztat, hogy Erdélyt három nagy térségre bontva fogja kezelni, egyrészt Székelyföld, másrészt Partium, harmadrészt pedig a belső-erdélyi térség, mindegyikhez hozzácsatolva azokat a természetes szórvány régiókat; gondolok itt arra, hogy Székelyföldhöz hozzákapcsolódik a tervben csángóföld, vagy Partiumhoz a Bánát, vagy éppen Belső-Erdélyhez Máramaros.

Elnézést, mi volt a másik kérdés?

ELNÖK: Az, hogy ebben a magyar állam benne van-e.

SZAKÁLI ISTVÁN LÓRÁND főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Elnézést, igen. Annyit szeretnék erről elmondani, hogy nekünk elsősorban koordinációs és szakmai segítő funkciónk van, papíron nem mi készítjük, hanem van egy kezdeményező

testület, amelyik ezt kezdeményezte. Igazából ez a kérdés még nem dőlt el, de ez egy borzasztóan fontos kérdés. Ezzel kapcsolatosan azt tudom elmondani, hogy mit javasoltunk mi a terv készítőinek. Mi azt javasoltuk, hogy ha ezt a tervet használhatóvá akarják tenni, akkor olyan logikát kellene követnie, hogy ennek a tervnek az legyen a célja, hogy a terv megvalósításában partnerséget ajánljanak különböző szervezeteknek, gondolok itt a román kormányra, az Európai Unióra, illetve a magyar kormányra is, de szerintem csak egy partnerségi szellemiségben kellene a magyar kormánynak ehhez a tervhez kapcsolódnia. Igazából ez a terv túl nagy léptékű ahhoz, hogy azt reálisan feltételezhetnénk, hogy magyarországi forrásokból ezt meg lehetne, illetve meg kellene valósítani. Szerintem a magyarországi források legfeljebb kiegészítőként, ösztönzőként jelenhetnének meg, vagy kellene, hogy megjelenjenek ebben a tervben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy van-e képviselőtársaimnak kérdése, hozzászólás. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor nagyon szépen köszönöm Fekete Katalin főosztályvezető asszonynak a tájékoztatóját, illetve Szakáli István Lóránd főosztályvezető úrnak, és további jó munkát kívánunk! Remélem, hogy amely dolgokat, terveket említettek, minél hamarabb be tudnak indulni, és ezek meg is tudnak valósulni. Köszönöm szépen. Viszontlátásra!

Egyebek

Tisztelt Képviselőtársaim! Második napirendi pontunk az egyebek, melyre már a napirendi szavazás előtt rákérdezett Szávay képviselőtársunk, hogy az együttes bizottsági ülésre sor kerül-e. Jelenleg egyeztetünk a másik két bizottsággal, egyrészt a külügyi bizottsággal, másrészt pedig a nemzetbiztonsági bizottsággal. A külügyi bizottság elnökével már sikerült beszélnem, Vadai Ágnes képviselő asszonnyal még nem, de valószínű, hogy a három bizottság együttes ülésére hétfőn 11 órakor kerülne sor, de hogy melyik teremben, azt még nem tudom. Lehet, hogy ebben a teremben, vagy itt a Házban valahol egy olyan teremben, ahol el tudunk férni.

Meghívott vendégünk lenne Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár asszony, Németh Zsolt államtitkár úr, illetve az IH-től valaki olyan személy, aki kompetens, gondolom, a vezetője. Természetesen zárt ülés keretében hallgatnánk meg őket. Ezt a tájékoztatást egyébként külön kérés nélkül is megadtam volna. Tehát várhatóan hétfőn, 11 órakor kerülne sor erre, de még egyeztetés alatt áll az időpont és a hely is. Lehet, hogy ebben lesz változás, de hétfőn délelőtt lesz mindenféleképpen. A külügyi bizottságnak jó, nekünk jó – bocsánat, a magam nevében beszéltem, amikor kérdeztek, és nekünk jó –, és a harmadik bizottsági elnökkel még nem tudtunk egyeztetni a kérdésben.

Képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Bocsánat, ehhez csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy először is köszönöm szépen ismét minden frakciónak, a kormánypártoknak külön, hogy ezt a javaslatunkat támogatták. Bízom benne, hogy valamit meg fogunk tudni ezzel kapcsolatban.

Volt még két felvetésünk, arra szeretnék rákérdezni, ugyanis dolgozunk rajta. Azt javasoltuk beadványunkban, hogy teremtsünk lehetőséget arra adott esetben, hogy az ügyben a sértetteket, érintetteket is meghallgathassuk. Ez viszonylag nehéz, több személlyel is fölvevük már a kapcsolatot, illetve informálódunk már az ottani helyzetről, és nem biztos, hogy lesz olyan közülük, aki ezt vállalni fogja, de elképzelhető, hogy igen. Abban az esetben, hogyha igen, ha én neked jelzem, elnök úr, az megfelelő lenne?

ELNÖK: Igen, elég.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Így esetleg meg tudnánk valakit hallgatni ez ügyben.

Szeretném még kérdezni, hogy Kárpátaljáról esetleg szeretnénk-e valakit meghallgatni hivatalos minőségben, akár a KMKSZ részéről vagy a konzulátus részéről. Talán ez lehet, hogy helyes és előremutató lenne.

ELNÖK: Valószínűleg, viszont még egyeztetnem kell a másik két elnökkel. De valószínűleg, hiszen annak sok értelme nincs, hogy csak magunkban beszéljünk a kérdésről. Egyedül a KMKSZ jelezte?

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Általában a támogatáspolitikával vannak komolyabb aggodalmaink, amelyek a Bethlen Gábor Alap környékén zajlanak, akár a Bethlen Gábor Alap késedelmes bejegyzése, a pályázatok késedelmes kiírása, a román, szlovák partnerrel, bocsánat, nem is partnerrel, hanem a román, szlovák kormánnyal való, egyeztetés nélküli felmondása az ottani folyósító szervezetekkel, amelyeknek bizonyára megvan az oka, és adott esetben ezek jó indokok is lehetnek. Mindenesetre azt nem tartjuk feltétlenül jónak, hogy erről a bizottság semmilyen tájékoztatást az eddigiekben nem kapott.

Most szeretném kérdezni, nem javasolni, hanem egyelőre inkább kérdezni, hogy elnök úr jó felvetésnek tartaná-e azt, hogy valamikor május végén Semjén miniszterelnök-helyettes urat meghívjuk egy bizottsági ülésre, nagyjából az egyéves évfordulóján az új kormány felállításának. Én örülnék neki, hogyha miniszterelnök-helyettes úr valamikor május vége környékén eljönne, nemcsak államtitkár asszonyt láthatnánk itt mindig, illetve különböző fórumokon, és ezekre az aggodalmakra egyrészt választ kaphatnánk – bár ezek talán addigra megoldódnak –, másrészt jó néven vennénk, ha miniszterelnök-helyettes úrtól egy általános tájékoztatást kaphatnánk a kormány nemzetpolitikájának egy évről. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Én csak annyiban egészíteném ki, és támogatnám Szávay képviselőtársam javaslatát, hogy legutóbb, amikor Répás Zsuzsa helyettes államtitkár asszony bizottságunk előtt volt, és éppen az alap kérdései kerültek szóba, akkor ő maga is azt mondta, készen áll arra, hogy a későbbiekben adjon egy tájékoztatást, hiszen az azt követő időben – tehát, ami már mögöttünk van – alakulnak ki azok a részben prioritások, amik az alap támogatásait jelentik, illetőleg annak meghatározása, hogy melyek azok a nemzeti intézmények, amelyek normatív alapon kapják a támogatást. Úgyhogy én magam is támogatom, hogy május végén egy ilyen találkozóra sor kerüljön.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vissza fogunk erre mindenféleképpen térni. Képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Bocsánat, elnök úr, engedje meg, annyit hadd tegyek hozzá, hogy azért javasoltam május végét, és nem a mostani időpontot, mert bízom benne, hogy a kormányzat addigra úrrá lesz azon a káoszon, amely ezen a területen most tapasztalható. Nekem jelenleg 10 írásbeli kérdésem van bent miniszterelnök-helyettes úrnál ezeknek a kérdéseknek a tisztázására, de ennek majd a megfelelő kommunikációját nyilván meg fogjuk tenni.

A szándék részünkről alapvetően az, hogy némi finom nyomás alá helyezzük azokat, akiket az utóbbi időben gyakorlatilag senki nem helyezett nyomás alá azzal kapcsolatban, hogy talán a munkájukat egy kicsit gyorsabban és pontosabban kellene végezniük, és itt elsősorban az adminisztrációra gondolok. A kormánypárti képviselőtársak nyilvánvalóan nem

éltek ilyen nyomással, és az utóbbi időben mi is meglehetősen konstruktívak voltunk ebben a kérdésben, most azonban azt látjuk, hogy problémák vannak ezen a területen. A következő két hétben remélem, hogy ezek az ügyek tisztázódni fognak, és majd valamilyen válaszokat én is kapok az írásban feltett kérdéseimre az említett ügyeket is és egy jó néhány más ügyet érintően is. Azért is javasoltam a május végét, mert a problémás ügyek nagy része bízom benne, hogy addigra meg fog oldódni, ha viszont nem oldódik meg, akkor ez annál is inkább indokolttá teszi a meghallgatást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hogyha más nem kíván szólni, akkor a második napirendi pontot is lezárnam. Tehát hétfőn biztos, hogy lesz bizottsági ülésünk, várhatóan 11 órai kezdettel. *(Szávay István: Kedden lesz bizottsági ülésünk?)* Megnézzük a munkatervünket, és lehet, hogy lesz kedden bizottsági ülés, de az is lehet, hogy áttesszük azt a következő hétre. Viszont hétfőn biztos, hogy lesz bizottsági ülésünk. Amikor tudunk már véglegeset, akkor tudatni fogjuk mindenkivel egy sms-ben, a rendes meghívó pedig pénteken fog kimenni.

(Kőszegi Zoltán: 10 óra nem volna jobb?) Ez nemcsak rajtunk múlik, hanem a meghívottakon is. 10 órakor egyébként, úgy tudom, a Jobbiknak van frakcióülése, nekünk általában délben szokott lenni. *(Dr. Szili Katalin: Én abszolút flexibilis vagyok. - Derültség.)* Köszönöm szépen.

Mindenkinek további jó munkát és jó pihenést kívánok! Az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 29 perc)

Potápi Árpád János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika